

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Evy Lukotkové v právní věci žalobce **O.D. INTRADE, a.s. v likvidaci**, se sídlem Brno, Libušina tř. 577/17 zastoupeného JUDr. Igorem Osvaldem, advokátem se sídlem Brno, Veverí 31, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství**, se sídlem Brno, Masarykova 31, o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 20. 7. 2011, č. j. 9059/11-1200-701607,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] S nabytím účinnosti zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, došlo dnem 1. 1. 2013 k reorganizaci daňové správy. Nástupcem Finančního ředitelství v Brně se stalo Odvolací finanční ředitelství. Výraz „žalovaný“ v tomto rozsudku označuje promiscue jak původní, tak nástupnický orgán finanční správy, a to dle kontextu dané věty.

I. Vymezení věci

[2] Včas podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí, jímž žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil rozhodnutí Finančního úřadu Brno IV (dále též „správce daně“) ze dne 26. 11. 2010, č. j. 188003/10/291913705888. Tímto rozhodnutím správce daně vyměřil žalobci dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“) a dle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“) daň z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2008 ve výši 2.535.330 Kč.

[3] V odůvodnění rozhodnutí o odvolání žalovaný mj. uvedl, že ZDP neobsahuje speciální úpravu pro případ zahrnutí majetku třetí osoby do konkursní podstaty, a proto je nutné vycházet z účetních předpisů. Konkrétně odkázal na § 28 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a na § 56 odst. 7 vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. Z nich obecně plyne, že o majetku účtuje a odpisuje jej účetní jednotka, která má k majetku vlastnické právo.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[4] Proti rozhodnutí podal žalobce včas žalobu. Uvedl, že podstata problému spočívala v tom, že žalobce byl vlastníkem nemovitostí zapsaných u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, Katastrálního pracoviště Brno-město, na listu vlastnictví č. 967 v k. ú. Kohoutovice, na kterých vázlo zástavní právo ve prospěch věřitelů úpadce, jímž byla třetí osoba – společnost O.D. trading spol. s r.o (dále též „úpadce“). Tyto nemovitosti byly vydraženy a peněžní prostředky z prodeje byly využity v konkurzním řízení. Žalobce tedy pozbyl svůj majetek. Přesto správce daně posoudil cenu nemovitostí dosaženou dražbou za výnos žalobce a po odpočtu účetní zůstatkové ceny jako nákladu vyměřil z dražební ceny daň z příjmů.

[5] U žalobce došlo vydražením k čistému úbytku majetku, za který neobdržel žádné protiplnění. Správce daně při výpočtu daně vycházel z čistého výnosu dražby ve výši 20.028.443 Kč, oproti kterému shledal jako nákladovou položku zůstatkovou cenu nemovitostí v celkové výši 7.900.182 Kč. Rozdíl těchto dvou položek, tj. částku ve výši 12.073.330 Kč, považoval za výnos, ze kterého byla žalobci vyměřena daň. Žalobce však vydražením nic nezískal, a to ani účetně či potencionálně.

[6] Prodej nemovitostí žalobce ve prospěch třetí osoby a k úhradě závazků třetí osoby znamenal absolutní úbytek majetku bez protiplnění. Tím, že správce daně tento přechod majetku posoudil jako zdanitelný výnos, byla porušena Ústava ČR, Listina základních práv a svobod (konkrétně čl. 11 odst. 4 a 5) a Evropská úmluva o lidských právech. Byl zdaněn nikoli příjem, ale úbytek majetku.

[7] Žalovaný uspokojivě nezdůvodnil svoji konstrukci, že prodej v dražbě je splněním závazku, který měl žalobce jako zástavní dlužník. Neuvedl totiž vůči komu by žalobce tento závazek měl mít a v jaké výši.

[8] S ohledem na shora uvedené skutečnosti žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí správce daně, zrušil.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[9] Ve vyjádření k žalobě ze dne 16. 12. 2011 žalovaný vzhledem k obdobným námitkám především odkázal na napadené rozhodnutí a obsah správního spisu. Poukázal na skutečnost, že v důsledku realizace uhrazovací funkce zástavního práva, tedy zpeněžení zastavených nemovitostí v rámci tzv. veřejné dražby dobrovolné, vznikla žalobci pohledávka vůči úpadci, o níž měl účtovat v souladu s předmětnými účetními předpisy. S ohledem na shora uvedené žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Replika žalobce k vyjádření žalovaného

[10] Ve vyjádření ze dne 12. 1. 2012 žalobce znovu poukázal na to, že mu prodejem nemovitostí v dražbě nevznikl žádný výnos. Nerealizovatelná a nevymahatelná pohledávka není ve skutečnosti pohledávkou. Základem jakéhokoli výnosu vždy musí být nabývací titul.

V. Posouzení věci Krajským soudem v Brně

[11] Zdejší soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správce daně včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.

[12] Dle § 18 odst. 1 ZDP jsou předmětem daně z příjmů právnických osob příjmy (výnosy) z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem (dále jen "příjmy"), není-li dále stanoveno jinak. Pro posouzení daňově relevantních nákladů a výnosů se za základ považuje účetnictví daňového subjektu, přičemž u právnických osob se obecně vychází z aktuálního principu. Tedy, že účtování nákladů a výnosů patří do období, se kterým věcně a časově souvisí, aniž by bylo bráno v úvahu, kdy došlo k reálnému pohybu peněz.

[13] V nyní posuzované věci došlo ve veřejné dražbě k prodeji nemovitostí ve vlastnictví žalobce, na kterých vázlo zástavní právo ve prospěch věřitelů úpadce – společnosti O.D. trading spol. s r.o. Peněžní prostředky z prodeje byly využity v konkurzním řízení k uspokojení části pohledávek vůči úpadci, nikoli však pohledávek žalobce. Reálně tedy žalobce neobdržel žádnou finanční částku, nicméně mu, jakkoli tvrdil opak, vznikla pohledávka vůči úpadci jako obligačnímu dlužníkovi. Vznikl příjem z prodeje nemovitosti, který dle zákona podléhá dani z příjmů.

[14] Žalovaný v souladu s § 18 odst. 1., § 23 odst. 2, § 24 odst. 2 písm. b) a t) a § 29 odst. 2 ZDP, odečetl od čistého výnosu dražby daňovou zůstatkovou cenu budovy a pořizovací cenu pozemku, a na základě toho určil základ daně. Skutečnost, že výtěžek veřejné dražby byl použit na úhradu závazků úpadce, nemá vliv na vznik zdanitelného výnosu žalobce. Z hlediska daně z příjmů se situace v zásadě neliší od toho, kdyby žalobce předmětné nemovitosti prodal standardním způsobem, ale do dnešního dne nedostal zaplacen. Rovněž

by na jeho straně nedošlo k reálnému přírůstku finančních prostředků, nicméně ke vzniku zdanitelného výnosu ano.

[15] Je vhodné upozornit i na to, že soupis majetku zahrnovaného do konkursní podstaty je podle § 18 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění účinném pro projednávanou věc, listinou, která správce opravňuje pouze ke zpeněžení sepsaného majetku. Samotným zahrnutím nemovitostí do konkursní podstaty nedochází k převodu vlastnických práv k nemovitostem na jiný subjekt. Žalobce na základě soupisu nemovitostí do konkursní podstaty nepozbyl vlastnického práva k nim s tím, že by toto přešlo na úpadce, do jehož konkursní podstaty byl majetek zahrnut. V případě prodeje v rámci dražby je tedy tento příjem povinen zdanit vlastník, tzn. žalobce.

[16] Soud vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2009, č. j. 5 Afs 91/2008-75; dostupného na www.nssoud.cz, podle kterého „*Soupis majetku zahrnovaného do konkursní podstaty je podle § 18 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, listinou, která správce opravňuje pouze ke zpeněžení sepsaného majetku. Samotným zahrnutím nemovitostí do konkursní podstaty nedochází k převodu vlastnických práv k nemovitostem na jiný subjekt. Stěžovatel nemohl na základě soupisu nemovitostí do konkursní podstaty pozbyt vlastnického práva k nim s tím, že by toto přešlo na úpadce, do jehož konkursní podstaty byl majetek zahrnut; nemohl proto předmětné nemovitosti vyřadit ze svého obchodního majetku, resp. nemohl uplatnit zůstatkovou cenu do nákladů z důvodu jejich prodeje dle § 24 odst. 2 písm. b) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.*“

[17] Dotčené nemovitosti byly vloženy mateřskou společností – nyní úpadcem O.D. trading spol s r.o., jako základní kapitál pro dceřinou společnost – nyní žalobce O.D. INTRADE, a.s. Současně na nemovitostech vážlo zástavní právo na zajištění závazků úpadce. Žalobce jako zástavní dlužník musel počítat s možností, že dojde k uspokojení věřitelů obligačního dlužníka realizací zástavního práva, tzn. prodejem zastavených nemovitostí. V takovém případě se nejedná o absolutní úbytek majetku, jak tvrdil žalobce, ale o splnění závazku obligačního dlužníka se vznikem následného regresu vůči němu. Jestliže se v budoucnu ukáže, že pohledávka je reálně nedobytná, má žalobce možnost situaci řešit pomocí opravných položek, příp. odpisu pohledávky.

[18] I s přihlédnutím k tomu nelze přisvědčit námitce žalobce, že byla porušena Ústava ČR, Listina základních práv a svobod či Evropská úmluva o lidských právech, když správce daně tento přechod majetku posoudil jako zdanitelný výnos. Napadené rozhodnutí bylo řádně odůvodněno a obsahovalo veškeré zákonné náležitosti.

VI. Závěr a náklady řízení

[19] Krajský soud v Brně tedy shledal žalobcovy námitky nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[20] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta) a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto

úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. září 2013

JUDr. Zuzana Bystřická, v. r.
předsedkyně senátu